Startnotitie jeugd- en jongerenbeleid Dalfsen 2009-2012

Segment-groep, J. de Zeeuw – september 2008

1. Inleiding

De gemeente wil de huidige nota jeugdbeleid 2005-2008 evalueren en een nieuwe nota integraal jeugdbeleid 2008-2011 ontwikkelen. Centraal moet een interactieve aanpak staan. Met name de input van jongeren vindt de gemeente belangrijk

In het raadsdocument van 2008 heeft de gemeenteraad uitgesproken dat hij bijzondere aandacht wenst voor kinderen en jongeren en dat zij volwaardig lid van de samenleving moeten zijn, mede gelet op hun toekomstige positie als volwassene in de samenleving. De raad vindt het belangrijk dat er zicht is op de uitdagingen, verleidingen en problemen waarmee jongeren geconfronteerd worden.

Het traject om te komen tot een nota jeugd- en jongerenwerk kent een aantal fasen. In de eerste fase (initiatieffase) worden gegevens verzameld en geanalyseerd. Ook verschijnt er in deze fase een startnotitie, op basis waarvan de raad kaders kan meegeven voor het participatietraject. Dat vindt plaats in de tweede fase (ontwerpfase). Hier worden externe partijen, zoals jongerenorganisaties en jongeren zelf, benaderd. Op basis van de gegevens die zo verzameld worden en de gegevens uit de eerste fase kan een conceptnota geschreven worden.

In de derde fase (uitvoeringsfase) wordt de nota vastgesteld door de raad, waarmee de speerpunten voor de komende jaren benoemd zijn. Deze speerpunten worden door het college uitgewerkt in concrete actiepunten.
In de vierde fase (evaluatiefase) wordt de nota jaarlijks bezien op actualiteit en waar nodig aangepast. Na vier jaar wordt de nota in zijn geheel geëvalueerd.

Deze startnotitie geeft kort de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van jeugd en jongeren weer. Op basis van opsommingen van regelgeving, landelijke en lokale ontwikkelingen is er een aantal thema's te herleiden. Deze thema's kunnen benoemd worden als gespreksthema's met participanten en bieden de basis voor het verdere onderzoek.

2. Regelgeving

2.1 Opsomming van wet- en regelgeving
Voor het jeugd- en jongerenbeleid is de volgende wet- en regelgeving van belang:
- Wet op de jeugdzorg;
- Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV);
    - Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
    -

2.2 Uit wet- en regelgeving voortvloeiende beleidsthema's
Uit de wet- en regelgeving vloeien de volgende onderwerpen voort:
- jeugdzorg;
- gezondheid;
- jeugdpreventie;
- jeugd- en jongerenvoorzieningen;
- jongerenparticipatie;
- vrijwilligerswerk;
- maatschappelijke opvang jeugd en jongeren.

3. Landelijke ontwikkelingen

3.1 Opsomming van rijksbeleidsnota's
De volgende nota's hebben direct of indirect invloed op het jeugd- en jongerenbeleid:
- "Samen aan de slag" (Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG))
- "Alle kansen voor kinderen" (CJG)
- "Koersrapporten" (Onderwijs)

- “Kiezen voor gezond leven, 2007-2010” (Sport en gezondheid)
- “Tijd voor sport” (Sport)

3.2 Uit rijksbeleidsnota’s en rapporten voortvloeiende beleidsthema’s
Er zijn nogal wat onderwerpen die naar voren komen uit rijksbeleidsnota’s:

- Centrale rol voor gemeenten op het gebied voor Centrum voor Jeugd en Gezin
- Speelruimte
- Mogelijkheden voor sport en cultuur
- Jongerenparticipatie
- Vrijwilligerswerk
- Cruciale rol in jeugd- en gezinsbeleid
- Stroomlijning van de jeugdzorgketen
- Brede scholen
- Voorschoolse educatie
- Terugdringen van voortijdig schoolverlaten
- Het gezin op de kaart
- Opgroei- en opvoedingsondersteuning in de buurt
- Jeugdcultuur
- Kindvriendelijke leefomgeving
- Snelle en effectieve hulp voor jeugd en gezin
- Van school naar werk
- Voorkomen jeugdcriminaliteit
- Professionalisering
- Lokaal onderwijsbeleid als onderdeel van het jeugd- en jongerenbeleid
- Roken
- Aanpak kindermishandeling
- Overgewicht
- Schadelijk alcoholgebruik
- Diabetes
- Depressie
- Opvoeden door school en sport
- Vernieuwen lokaal sportaanbod
- Versterken waarden en normen door sport
- Integrale buurtaanpak en sport

4. Gemeentelijk kader
4.1 Politiek en bestuurlijk kader

Politiek kader

Te bereiken effect	Speciale aandacht voor de groep inwoners in de leeftijdscategorie van 0 tot 23 jaar
Doelstelling	- Hen volwaardig lid van de samenleving te laten zijn, deze aandacht dient zich ook te richten op hun toekomstige positie als volwassene in de samenleving. Er dient zicht te zijn op de uitdagingen, verleidingen en problemen waarmee jongeren zich geconfronteerd weten.
Doelgroep	- 0-23 jaar
Resultaat	- Jeugdbeleidsplan
Al benoemde beleidsthema’s	- 0-23 jaar - Vroegsignalering - Voorzieningen voor jeugdigen en jongeren - Aantrekkelijkheid van wonen en leven in Dalfsen voor jongeren
Relevante politieke vragen	- Hoe bereidt Dalfsen zich voor op het Centrum voor Jeugd en Gezin? - Wat zijn de essentiële voorzieningen c.q. randvoorwaarden voor een goed jeugdbeleid? - Kan de gemeente Dalfsen de binding met en vestiging in de gemeente als woonplek beïnvloeden door een stimulerend beleid?

Bestuurlijk kader

Programma	Actie
Bestuur	- Inspraak en burgerparticipatie onderdeel uit laten maken van de beleidsontwikkeling; - Vroegtijdig communiceren met doelgroepen.
Openbare orde en veiligheid	- Het voeren van een regierol op het veiligheidsbeleid en de aanpak van overlast; - Het voeren van een nulbeleid voor coffeeshops en gokhallen; - Ontmoedigingsbeleid voor gokken, gebruik van hard- en softdrugs en alcohol; - In het kader van het wervingsbeleid de mogelijkheden onderzoeken van de jeugdbrandweer.
Onderwijs	- Inzetten voor het behoud en versterken van het onderwijs in de gemeente - Streven naar uitbreiding van het voortgezet onderwijs, zonder dat dit ten koste gaat van het voortgezet onderwijs in Nieuwleusen; - Een heroriëntatie van het bekostigingssysteem van het leerlingenvervoer en het tegengaan van onredelijke lastenverzwaring bij het leerlingenvervoer; - Onderzoek naar het concept van de (ver)brede school om te komen tot een integrale afweging.
Cultuur, sport en recreatie	- Bevorderen van een bibliotheekvoorziening in elke kern en het onderkennen van de culturele functie die zij kunnen vervullen; - Actief stimuleren van de deelname aan sport en daarvoor randvoorwaarden opstellen; - Stimuleren van de komst van recreatieve voorzieningen; - Stimuleren van de deelname aan kunst en cultuur; - Onderzoeken hoe meer samenhang en verbreding in de culturele voorzieningen kunnen worden verkregen.
Wmo	- Ontwikkelen van vrijwilligersbeleid zowel binnen de Wmo alsmede op de overige beleidsterreinen; - Het realiseren van goede en betaalbare voorzieningen voor de jeugd; - Het instellen van een thematische vorm van overleg met de jeugd; - Daar waar nodig in overleg met maatschappelijke instanties een steunpunt voor opvoedingsondersteuning ontwikkelen; - Actieve aanpak van (het voorkomen van) (jeugd)werkloosheid; - Bijzondere aandacht voor de groep voortijdige schoolverlaters.
Volksgezondheid en milieu	- Samen met de betrokken partners invulling geven aan het lokaal gezondheidsbeleid; - Bevorderen van een gezonde levensstijl en streven naar behoud en versterking van de eerstelijnszorg.
Ruimtelijke ordening	- Onderzoek verrichten om de grondkosten voor starters te verlagen.

4.2 Opsomming van lokale beleidsnota's

De volgende lokale beleidsnota's hebben direct of indirect te maken met het jeugd- en jongerenbeleid:

- Startnotitie Centrum voor Jeugd en Gezin Dalfsen (juni 2008)
- "School Lokaal": lokaal onderwijsbeleid voor de gemeente Dalfsen 2005-2008 (mei 2005)
- "Op uw gezondheid": beleidsnotitie over sport, gezondheid en het nut van bewegen in de gemeente Dalfsen (mei 2007)
- "Minder drank, meer scoren!": alcoholmatigingsprogramma jeugd 2007-2011 Regio IJsselland
- "Mee(r)doen in Dalfsen": Wmo Beleidskader Gemeente Dalfsen 2008-2011 (maart 2008)
- "Samenwerken aan gezond leven in Dalfsen": Lokaal Gezondheidsbeleid 2008-2011 (2008)
- Notitie Ketenbeleid gemeente Dalfsen (april 2008)
- "Opgroeien in Dalfsen – Jeugdbeleid van 0 tot 24 jaar": Nota jeugdbeleid Gemeente Dalfsen 2005-2008 (11 juli 2005)

- Kadernota Integrale Veiligheid (2006-2010) (oktober 2006)
- Notitie Zelfvoorzieningen (juli 2008)

4.3 Relevante beleidsthema's

Uit de aanwezige gemeentelijke kaders vloeien de volgende onderwerpen voort:

- 0-23 jaar
- vroegsignalering
- voorzieningen voor jeugdigen en jongeren
- aantrekkelijkheid van wonen en leven voor jongeren
- participatie / thematisch overleg met de jeugd
- openbare orde en veiligheid t.a.v. jeugd en jongeren
- recreatieve voorzieningen
- kunst en cultuur(-educatie)
- vrijwilligers
- goede en betaalbare voorzieningen voor de jeugd
- opvoedingsondersteuning (indien gewenst)
- actieve aanpak jeugdwerkloosheid
- lokaal gezondheidsbeleid
- huisvesting jongeren
- Centrum Jeugd en Gezin
- voorschoolse opvang
- taalachterstanden en risicoleerlingen
- logopedie
- bibliotheek
- bewegingsonderwijs en sport
- voortgezet onderwijs
- speciaal onderwijs
- educatie
- schoolbegeleiding
- onderwijs aan zieke leerlingen
- kansnetwerk
- leerplicht en voortijdig schoolverlaten
- ambulant maatschappelijk jongerenwerk
- onderwijshuisvesting
- openbaar onderwijs
- overlegverordening
- (ver)brede school
- preventie
- signalering en toeleiding
- zorg en nazorg
- toezicht en handhaving
- opsporing en vervolging
- alcohol, roken en drugs
- mantelzorg (jongeren zorgen)
- keten

5. Selectie thema's jeugd- en jongerenbeleid

In de uitvoeringsfase – bij het vaststellen van de nota jeugd- en jongerenbeleid – worden de speerpunten van het beleid benoemd. Die zijn gebaseerd op huidige ontwikkelingen zoals hierboven beschreven en op de participatie in de ontwerpfase. De gespreksonderwerpen voor de participatiefase zijn gebaseerd op bovenstaande ontwikkelingen. Op dit moment kunnen de beleidsthema's van de paragrafen 2 t/m 4 als volgt samengevat worden:

1. **zorg, gezondheid en maatschappelijke opvang**
2. **voorzieningen**
3. **participatie**
4. **vrijwilligerswerk**
5. **mantelzorg**
6. **sport, cultuur en recreatie**
7. **peuterspeelzalen, kinderopvang buitenschoolse opvang en onderwijs**
8. **veiligheid, wonen en werk**

De positie van het gezin als vaste basis waarin kinderen opgroeien krijgt eveneens een plaats in de nota. Dit kan als een 'rode draad' die bij diverse thema's in de nota naar voren komt, waarmee de relatie tussen gezin, thuissituatie en het thema steeds wordt gelegd.

In de nota wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met de leeftijdsverschillen van doelgroepen. Bij uitwerking van doelstellingen en acties worden focusgroepen aangeven waarop een specifieke onderdeel zich richt.

6. Vervolg

Het vervolg kan als volgt in de tijd uitgezet omschreven worden:

Fase	Onderdeel	Planning (Periode)
Initiatieffase	Bestuderen beschikbare documenten, in kaart brengen relevante ontwikkelingen	Augustus
	Inventarisatie huidige activiteiten	
	Startnotitie	September
Ontwerpfase	Gesprekken intern	
	Gesprekken extern	Oktober
	Besluitvorming startnotitie	
	Bijeenkomst met jeugd van 13 tot 23 jaar	November
	Interne bijeenkomst visie, doelen en uitgangspunten, en de uitwerking hiervan	
	Opstellen conceptnota	
	Bespreken conceptnota jeugdbeleid intern en verwerken opmerkingen	December
	Vaststellen conceptnota door college voor inspraak	
	Bijeenkomst externe partners	
	Opstellen definitieve nota jeugdbeleid	Januari
	Bespreken definitieve nota jeugdbeleid intern en verwerken aanvullingen	
Uitvoeringsfase	Besluitvorming definitieve nota jeugdbeleid	Februari - maart
Evaluatiefase	Jaarlijks monitoren nota op voortgang	Jaarlijks

Vanzelfsprekend wordt de jeugd betrokken bij de ontwikkeling van het beleid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van communicatiemiddelen die de jeugd aanspreken en voor hen herkenbaar zijn. De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de communicatie en waar mogelijk ook uitgenodigd om daaraan deel te nemen.

Advies
De onder 5 genoemde onderwerpen als thema's voor het vervolgtraject van de nota jeugd- en jongerenbeleid benoemen.